

Επί τη εορτή των Οσίων Βαρνάβα και Ιλαρίωνος των εν Περιστερώνη

[Εκκλησία της Κύπρου](#) / [Ι.Μ. Μόρφου](#)

Του Αρχιμανδρίτου Φωτίου Ιωακείμ

Ἡ σύντομη, ἀλλὰ γεμάτη ἀπὸ ὕψηλὰ νοήματα καὶ θεῖες διδαχὲς εὐαγγελικὴ περικοπή, ποὺ μόλις ἀκούσαμε (Λουκ. 6, 17-23), ἀγαπητοί μου ἐν Κυρίῳ ἀδελφοί, μᾶς παρουσιάζει μὲ ἐξαιρετικὴ λιτότητα, μὰ καὶ συνάμα ἀνάγλυφη παραστατικότητα, ωραιότατες στιγμὲς ἀπὸ τὴν ἐπὶ γῆς θαυμαστὴ ζωὴ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Κύριος βρέθηκε κάποτε σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς ὁμορφες ἐκεῖνες καὶ εὐφορες ἐκτεταμένες πεδιάδες τῆς Ἰουδαίας, ὅπου μαζεύτηκε ἓνας μεγάλος ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν του, καθὼς καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπ' ὅλη τὴν Ἰουδαία, τὰ Ἱεροσόλυμα, ἀκόμη κι ἀπ'

τὶς παραλιακὰς πόλεις τῆς Φοινίκης (σημ. Λιβάνου) Τύρο καὶ Σιδῶνα, γιὰ νὰ ἀκούσουν τοὺς ψυχοτρόφους μελίρρυτους κι ἀθάνατους λόγους ζωῆς αἰωνίου τοῦ Μεγάλου Διδασκάλου, ἀλλὰ καὶ γιὰ νὰ θεραπευθοῦν ὅσοι ἦσαν ἀσθενεῖς, ἀπὸ τὸν θαυμαστὸ ἐκεῖνο Οὐράνιο καὶ ἄμισθο Ἰατρὸ ψυχῶν καὶ σωμάτων. Καὶ ὁ φιλόανθρωπος Δεσπότης, ἅμεσα ἀνταποκρινόμενος στὸν συναγμένο ἐκεῖνο ἀνθρώπινο πόνο καὶ τὴν ἀκράδαντη πίστη τῶν προσερχομένων, ποὺ ἤθελαν ὅλοι νὰ τὸν ἀγγίξουν, τοὺς θεράπευε ὅλους, γιὰτὶ θεϊκὴ «δύναμις ἐξήρχετο ἀπ’ αὐτοῦ καὶ ἴατο πάντας».

Μά, δὲν ἀρκέσθηκε στὴ θεραπεία τὴ σωματικὴ τους ὁ Ἰησοῦς, ποὺ ἀπλόχερα χορηγοῦσε! Ἀμέσως στὴ συνέχεια, τοὺς ἀπεύθυνε μὲ ἀπλᾶ λόγια, γεμάτα ὅμως πνευματικὸ βάθος, μία λαμπρὴ διδασκαλία, γιὰ νὰ θρέψει καὶ θεραπεύσει τὶς πεινασμένες καὶ ἀσθενεῖς τους ψυχές: Ἐξεφώνησε τοὺς θαυμαστοὺς ἐκείνους Μακαρισμοὺς, τὴν ἀναντίρρητη βάση τῆς πνευματικῆς ζωῆς. Μακαρισμοὶ ὀνομάσθηκαν, ἀπὸ τὴν ἐπανάληψη τῆς λέξεως, μακάριοι. Κι ὅσοι τοὺς τηροῦν, καθίστανται μακάριοι. Στὴ νεώτερη ἐποχὴ, συνηθίσαμε νὰ ἀποδίδομε τὴν ἀρχαία τούτη λέξη μακάριος μὲ τὸ εὐτυχισμένος, καλότυχος. Ἡ ἐρμηνεία ὅμως αὐτὴ ἀποτελεῖ μία μόνο κατ’ ἐπέκταση ἔννοια καὶ παράμετρο τοῦ πραγματικοῦ νοήματος τῆς λέξεως μακάριος, ποὺ ἐτυμολογεῖται ἀπὸ τὸ μὴ (λαμβάνειν) κῆρας, δηλ. φθορά. Μακάριος λοιπὸν θὰ εἰπεῖ ὁ ἄφθαρτος, ὁ ἀθάνατος, ὁ αἰώνιος, αὐτὸς δηλ. ποὺ καθίσταται κοινωνὸς τῆς αἰώνιας ἐν Χριστῷ ζωῆς, καί, ἄρα, ἀληθινὰ εὐτυχισμένος!

Αὐτῆς τῆς αἰώνιας, τῆς ἀληθινῆς θεϊκῆς ζωῆς ἔγιναν μέτοχοι καὶ ὅλοι οἱ ἀπ' αἰῶνος ἅγιοι. Σ' αὐτὴ τὴν αἰώνια ζωὴ, τὴν ὄραση δηλ. «τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ ἐν προσώπῳ Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Β' Κορ. 4,6), μετέχουν καὶ οἱ σήμερον λαμπρῶς ἑορταζόμενοι καὶ παρ' ἡμῶν τιμώμενοι ὅσιοι καὶ θεοφόροι πατέρες ἡμῶν Βαρνάβας καὶ Ἰλαρίων, οἱ μεγαλύνυμοι καὶ περιώνυμοι καὶ θαυματουργοί. Αὐτοί, οἱ ὁποῖοι τήρησαν μέχρι θανάτου τὸ ἅγιο θέλημα καὶ τὸν νόμο τοῦ Θεοῦ, κι ἐφάρμοσαν στὴν ὁσιακὴ βιοτὴ τους τοὺς πιὸ πάνω Μακαρισμοὺς τοῦ Χριστοῦ, γι' αὐτὸ καὶ ἔλαβαν πλούσια τὴν ἀνταπόδοση τῶν ἐπὶ γῆς ἀσκητικῶν τους καμάτων, νὰ θεραπεύουν κάθε ἀσθένεια ὅσων προσέρχονται μὲ πίστη θερμὴ στὴ Χάρη τους, στὸν περιφανῆ καὶ παλαίφατο τοῦτο ναὸ τους, στὰ τίμια λείψανά τους, στὴ θαυματουργή τους εἰκόνα.

Καὶ εἶναι ἀκριβῶς γιὰ τοῦτο, ποὺ καθορίστηκε νὰ διαβάζεται στὴν ἀγία μνήμη τους ἡ εὐαγγελικὴ περικοπὴ, ποὺ ἀκούσαμε, γιὰτὶ οἱ ὅσιοί μας καὶ τὴν ὀρθὴ καὶ ἀκράδαντη Πίστη εἶχαν, καὶ τοὺς Μακαρισμοὺς τοῦ Κυρίου τήρησαν, καὶ κάθε ἀσθένεια, ὅπως ὁ Χριστὸς μας, θεράπευσαν καὶ θεραπεύουν, κατὰ τὴν ἀψευδῆ του ὑπόσχεση: «ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ κάκεῖνος ποιήσει, καὶ μείζονα τούτων ποιήσει» (Ἰω.14,12).

Ποιὸς ὅμως ὁ βίος καὶ ἡ ἔνθεη πολιτεία τῶν θεοφόρων τούτων ἀνδρῶν καὶ πῶς τιμήθηκαν στὸ νησί μας, στὴν εὐλογημένη τούτη κωμόπολη τῆς Περιστερώνας, θὰ διηγηθοῦμε ἀμέσως στὴ συνέχεια, ἀκολουθῶντας τὸ ἀρχαῖο τους Συναξάριο, ὅπως διασώθηκε στὴν παλαιὰ χειρόγραφη ἁσματικὴ τους Ἀκολουθία, ἀντιγραμμένη τὸ 1771 ἀπὸ μία παλαιότερη.

Ἐπίγεια πατρίδα τῶν ἱσαγγέλων τούτων πατέρων ὑπῆρξε ἡ περιλάλητος καὶ ἁγιοτόκος Καππαδοκία, ἡ γενέτειρα Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, Σάββα τοῦ ἡγιασμένου, Θεοδοσίου τοῦ Κοινοβιάρχου καὶ πλείστων ἄλλων περιφανῶν ἀστέρων τοῦ νοητοῦ τῆς Ἐκκλησίας στερεώματος. Ἐποχὴ ἀκμῆς τους ἦταν ἡ περίοδος βασιλείας τοῦ εὐσεβεστάτου αὐτοκράτορος τῆς ἀνατολικῆς βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας Θεοδοσίου τοῦ Μικροῦ (408-450). Οἱ γονεῖς τους, εὐγενεῖς καὶ πλούσιοι Καππαδόκες, ἀφοῦ τοὺς ἀνέθρεψαν ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ Κυρίου καὶ φρόντισαν γιὰ τὴ μόρφωσή τους, τοὺς ἐνέταξαν, κατὰ τὴ συνήθεια πολλῶν εὐγενῶν τῆς ἐποχῆς, στὰ τάγματα τοῦ ἐνδόξου αὐτοκρατορικοῦ στρατεύματος. Καθὼς ἦσαν εὐγενεῖς, ρωμαεῖοι, ἀνδρεῖοι καὶ νουνεχεῖς, ὑπηρέτησαν εὐσυνείδητα στὰ στρατιωτικὰ τους καθήκοντα καὶ διέπρεψαν στοὺς μεγάλους πολέμους, ποὺ διεξήγαγε τότε ἡ ρωμαϊκὴ αὐτοκρατορία ἐναντίων τῶν Οὐννων, Περσῶν καὶ Βανδάλων. Γιὰ τοῦτο καί, ἀφοῦ κλήθηκαν στὴν Κωνσταντινούπολη, ἔλαβαν πολλὰς καὶ μεγάλας τιμὰς ἀπὸ τὸν βασιλέα Θεοδόσιο καὶ τοὺς μεγιστάνες του.

Μετὰ ὅμως ἀπὸ ἀρκετὸ καιρὸ στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, οἱ δύο ἅγιοι, ἀναλογιζόμενοι τὸ μάταιο καὶ φθαρτὸ τῶν γηίνων, καθὼς καὶ τὴν αἰώνια καὶ ἀτελεύτητη μακαριότητα, καὶ περιφρονῶντας τιμὰς καὶ δόξες ὡς σκύβαλα, κατὰ τὸν θεηγόρο Παῦλο, ἐπόθησαν, ὡς εὐλαβεῖς καὶ θεοφιλεῖς, τὰ αἰώνια καὶ ἄφθαρτα ἀγαθὰ καὶ τὴν ὀλόψυχη ὑπηρεσία τοῦ ἐπουρανίου βασιλέως Χριστοῦ, παρὰ ἐκείνη τοῦ ἐπιγείου βασιλέως. Λαμβάνοντας λοιπὸν τὴ σχετικὴ βασιλικὴ ἄδεια, κατέλιπαν τὴ στρατιωτικὴ τους ἀξία, διένειμαν στοὺς πτωχοὺς τὴν περιουσία τους, ἐλευθέρωσαν τοὺς δούλους τους καί, ἐγκαταλείποντας τὴ φιλτάτη τους πατρίδα, ἀνέλαβαν τὸν μοναχικὸ βίον σὲ ἄλλη περιοχὴ, σηκώνοντας στοὺς ὤμους τους τὸν χρηστὸ ζυγὸ τῆς ἱσαγγελης πολιτείας, κατὰ τὴν εὐαγγελικὴ φωνή. Διήλθαν λοιπὸν οἱ οὐρανόφρονες τοῦτοι ἄνδρες τὸ στάδιο τοῦ μονήρους βίου μὲ νηστεῖες,

ἀγρυπνίης καὶ προσευχῆς, περιφερόμενοι μέσα σὲ σπήλαια καὶ ὄρη καὶ τὶς ὁπὲς τῆς γῆς, κατὰ τὸν θεῖο ἀπόστολο, «ὕστερούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι», σὰν νὰ ἦσαν ἄσαρκοι.

Κι ἀφοῦ ἔζησαν μὲ τέτοια ὑπεράνθρωπη πολιτεία γιὰ πολλὰ χρόνια καὶ ἔφθασαν σὲ μέτρα τελειότητας, ἔγιναν ἐπάξια δοχεῖα τῶν χαρισμάτων τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Καὶ σὲ προχωρημένη ἡλικία, ἔφθασαν καὶ στὸ μακάριο τέλος καὶ παρέδωκαν τὸ πνεῦμα τους εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος, τὸν Ὅποῖο ἀγάπησαν ἀπὸ τὴ νεότητά τους πάνω ἀπὸ ὅλα. Ἐνταφιάστηκαν τότε τὰ τίμιά τους λείψανα ἀπὸ εὐλαβεῖς ἄνδρες στὸν τόπο τῆς τελείωσής τους.

Ἀρκετὰ χρόνια ἀργότερα, ἡ ἱερὰ λάρνακα (σαρκοφάγος), ποὺ περιεῖχε τὰ ἁγιά τους λείψανα, ἔρχεται, μὲ τὴν Πρόνοια τοῦ Κυρίου, στὴ νῆσο τῶν ἁγίων, τὴν πολλαπλῶς καὶ πλουσιοπαρόχως εὐλογημένη ἀπὸ τὸν Θεὸ Κύπρο μας. Τὸ Συναξάριό τους δὲν μᾶς παρέχει στὸ σημεῖο τοῦτο χρονολογικὲς ἢ ἄλλες παρεμφερεῖς πληροφορίες. Ἡ ἔλευση αὐτῇ τῶν ἁγίων λειψάνων στὴν Κύπρο χρονολογεῖται ἀσφαλῶς στὴ βυζαντινὴ γιὰ τὴν Κύπρο περίοδο (πρὶν τὸν 12ο αἰῶνα, ἀφοῦ στὸ Συναξάριο τῶν ὁσίων ἡ πόλη τῶν Σόλων φέρεται νὰ ἀκμάζει), καὶ μπορεῖ νὰ τοποθετηθεῖ πιθανότατα στὴν περίοδο τῆς εἰκονομαχίας (727-787 καὶ 814-842) γιὰ ποικίλους

λόγους.

Πρῶτα, ἔνεκα τῆς χρονολόγησιν, βάσει ἀρχαιολογικῶν δεδομένων, τῆς ἀνοικοδόμησιν τοῦ ἀρχικοῦ ναοῦ τῶν ὁσίων ἐδῶ στήν Περιστερῶνα στὸ διάστημα μεταξὺ 700--965. Ὑστερα, εἶναι γνωστὸ, ὅτι, σύμφωνα μὲ ποικίλες ἱστορικὲς μαρτυρίες, ἡ Κύπρος κατὰ τὴν εἰκονομαχικὴ περίοδο, μάλιστα κατὰ τὴν πρώτη φάση τῆς (727-787), ἀποτέλεσε σημαντικὸ καταφύγιον εἰκονοφίλων ἁγίων καὶ μοναχῶν. Πολλὲς μάλιστα ἀρχαῖες τοπικὲς παραδόσεις συνδέουν τὴν ἵδρυσιν Μονῶν στὴ νῆσον καὶ τὴν ἔλευσιν σ' αὐτὴ ἁγίων εἰκόνων μὲ τὴν ἐδῶ ἔλευσιν εἰκονοφίλων μοναστῶν. Γνωρίζουμε, ἀκόμη, ὅτι κατὰ τὴν εἰκονομαχίαν, ὅχι μόνο ἅγιες εἰκόνες, ἀλλὰ καὶ λείψανα ἁγίων καταστρέφονταν ἀπὸ τοὺς εἰκονομάχους. Οἱ εὐλαβεῖς τότε χριστιανοί, σύμφωνα μὲ πολλὰ ἀναφορές, γιὰ νὰ διασώσουν εἰκόνες καὶ ἱερὰ λείψανα, ἐκτὸς τοῦ ὅτι τὰ ἀπέκρυπταν, ἐνίοτε τὰ ἔριχναν μὲ πίστη στὴ θάλασσα, ὄντας βέβαιοι, ὅτι ἡ θεία Πρόνοια θὰ τὰ διέσωζε.

Ἔτσι διασώθηκε τὸ λείψανον τοῦ ἀποστόλου Βαρθολομαίου στὴ νῆσον τῆς Λιπάρεως καὶ ἡ θαυματουργὸς εἰκόνα τῆς Πορταίτισσας στὴ Μονὴ τῶν Ἰβήρων. Ἀκόμη, σύμφωνα μὲ παλαιὰς ἐπίσης παραδόσεις, ἦλθαν στὴ νῆσον μας διὰ θαλάσσης καὶ οἱ λάρνακες μὲ τὰ λείψανα τῶν ἁγίων Μάμαντος στὴ Μόρφου καὶ ἱερομάρτυρος Ἑρμογένους στὸ Κούριο. Τέλος, εἶναι σαφὴς ἡ μαρτυρία τοῦ Συναξαρίου, ὅτι ὁ ἀρχικὸς ἐδῶ τῶν ὁσίων Βαρνάβα καὶ Ἰλαρίωνος «περικαλλὴς ναὸς ἐκ βάθρων γῆς ἀνεγείρεται τοῖς ἁγίοις ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ». Ἀνοικοδομήθηκε δηλαδὴ ἐκ βάθρων σύντομα μετὰ τὴν ἐδῶ ἄφιξιν τῶν ἁγίων τοὺς λειψάνων.

Ἡ τιμία λοιπὸν σορὸς τῶν ἁγίων ἔφθασε θαυμαστῶς κατὰ τὴν ἐν λόγῳ περίοδον στὰ βόρεια μέρη τῆς νήσου μας, «ἐν τόπῳ λεγομένῳ Στοματίῳ». Πρόκειται πιθανότατα γιὰ τὸ σημεῖον ἐκβολῆς μεγάλου χειμάρρου (ὅπως τοῦ Σέτραχου ποταμοῦ) κοντὰ στήν ἀρχαία πόλιν τῶν Σόλων. Κι ἀφοῦ πέρασαν ἀρκετὰς μέρες, φαίνονται οἱ ἅγιοί μας σὲ κάποιον φιλόχριστον καὶ εὐσεβὴ ἄνδρα στοὺς Σόλους, ὀνομαζόμενον Λεόντιον, στὸν ὁποῖον φανέρωσαν τὰ ὀνόματά τους καὶ ἐξιστόρησαν τὰ σχετικὰ μὲ τὴ ζωὴ τους, κι ὅτι εἶχαν ἔλθει, ὁδηγημένοι ἀπὸ τὴ θεϊκὴ Πρόνοια, νὰ παραμείνουν στὴ νῆσον, «εἰς σύστασιν καὶ βοήθειαν αὐτῆς καὶ εἰς ὑγείαν τῶν νοσοῦντων ἐν αὐτῇ».

Συνάμα, τὸν πρόσταξαν νὰ πάρει τὸ ζευγάρι του καὶ νὰ πάει στὸ Στομάτιον νὰ σηκώσει καὶ νὰ μεταφέρει τὴν τιμία τους λάρνακα. Ἐκπληκτος καὶ φοβισμένος ὁ εὐλαβὴς ἐκεῖνος ἄνδρας, πράγματι μετέβη στὸν τόπον, πού τοῦ ὑπέδειξαν οἱ ἅγιοι, μὰ στάθηκε ἀδύνατον νὰ μετακινήσει τὴ λάρνακα ἐκεῖνη. Ἀπορημένος τότε ὁ θεοφιλὴς Λεόντιος, παρακαλοῦσε ὅλον ἐκεῖνον τὸν βράδινον τὸν Θεὸν καὶ τοὺς ἁγίους, νὰ τοῦ ἀποκαλύψουν τὸ θέλημά τους. Ξαναφάνηκαν λοιπὸν οἱ ἅγιοι τὸν βράδινον, καὶ τοῦ διασάφησαν πῶς, μὲ τὸ ζεῦγος, δὲν ἐννοοῦσαν τὰ δύο βόδια του, ἀλλὰ τοὺς δύο

υιούς του! Πήγε τότε στο σπίτι του ο Λεόντιος και όδηγησε τὰ δύο παιδιά του στο Στομάτιο, όπου σήκωσαν με εύκολία πλέον τήν τιμία λάρνακα, και τή μετέφεραν στον τόπο, που έκαλεΐτο Λακκία, στην έπισκοπική περιφέρεια τών Σόλων, δηλαδή έδω άκριβώς, όπου και κτίστηκε στη συνέχεια έκ βάθρων ο άρχικος περίλαμπρος ναός τών όσίων, ένεκα τών πολλών και έξαισίων θαυμάτων, που έκτοτε έπιτελοΰσαν: Τυφλοί ανέβλεπαν, χωλοί περιπατοΰσαν, δαιμόνια έκδιώκονταν από τους δαιμονιζομένους, και κάθε άσθένεια θεραπευόταν, όσων προσέρχονταν έδω στους άγίους με θερμή πίστη. Κι όχι μόνο τον κοινό λαό θεράπευαν οι φιλεύσπλαχνοι τοΰτοι άγιοι, αλλά και πλούσιους και άρχοντες τής νήσου.

Το άρχαίο τους Συναξάριο, χωρίς να προδιορίζει έπακριβώς χρονολογικά και όνομαστικά, αναφέρεται στη θαυμαστή θεραπεία κάποιου κρατοΰντος, δηλ. ένός άρχοντος, διοικητοΰ τής Κύπρου, είτε κατά τους ύστεροβυζαντινούς χρόνους, είτε κάποιου βασιλιά κατά τήν έν Κύπρω φραγκοκρατία, ο όποιος όδηγήθηκε έδω, άσθενής και σχεδόν παράλυτος, και, μόλις άγγιξε στην τιμία λάρνακα τών άγίων, θεραπεΰθηκε άμέσως και περιπατοΰσε πλέον ύγιής! Γι' αυτό και, αποδίδοντας έπάξια τήν εύχαριστία στους άγίους, πρόσταξε να τελείται έκτοτε πανηγυρικά και με δόξα ή άγία μνήμη τους. Και τὰ θαύματα τών όσίων μας συνεχίζουν άνελλιπώς μέχρι και τες μέρες μας, διότι «άνεξάντλητος ύπάρχει τών άγίων ή χάρις, ήν παρά Θεοΰ έκομίσαντο».

Ή χάρις αύτή τών μεγάλων τούτων άγίων συνάθροισε κι έμās σήμερα, στον περιώνυμο και περικαλλή αυτό ναό τους, όπου άποθησαυρίζονται τὰ ιερά τους λείψανα και οι παλαιές άγιες εικόνες τους, να τους τιμήσουμε και δοξολογήσουμε με ιεροπρεπεΐς και χαρμόσυνους ψαλμούς και ύμνους και ώδες πνευματικές. Και μās καλοΰν, συγχρόνως, να τους τιμήσουμε με τήν κατά δύναμη μίμηση τοΰ θαυμαστοΰ βίου τους, τών άγίων άρετών τους, που ήδη σκιαγραφήσαμε: Τής ταπείνωσης, τής περιφρόνησης τής ματαιότητας τοΰ παρόντος βίου, τής όλόψυχης μετάνοιας, τής ποικιλότροπης χριστομίμητης άσκησης, και μάλιστα τής κορυφαίας άρετής τής αγάπης, τής αγάπης τοΰ Θεοΰ και τοΰ πλησίον, που υπήρξε ο όδηγός και το μέτρο τής θεάρεστης πολιτείας τους.

Αύτών τών άρετών τους, ως παρακαλέσουμε από ψυχής, αγαπητοί άδελφοί, τους θεοφόρους πατέρες μας Βαρνάβα και Ίλαρίωνα, να μās καταστήσουν μετόχους, και να μās άξιώσουν με τες θεοπειθεΐς ίκεσίες τους τής άνέκφραστης εκείνης χαρās τοΰ Παραδείσου, όπου συγχορεύουν με τους άπ' αΐωνος άγίους, και δοξάζουν Πατέρα, Υιόν και Άγιον Πνεΰμα, τή Μία Τριαδική Θεότητα, στην Όποία άνήκει ή δόξα, το κράτος και ή βασιλεία στους αΐωνες τών αΐώνων. Άμήν!

Βλέπε:

1. Η Πεντάτρουλλη Εκκλησία της Περιστερώνας
2. 100 χρόνια από τα εγκαίνια της Αγίας Τραπέζης της Εκκλησίας Αγίων Βαρνάβα και Ιλαρίωνος Περιστερώνας